

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelj
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto V.

V Celovci 25. junija 1886.

Št. 12.

Prošnja.

Tiste gg. naročnike, ki letošnje naročnine še niso poslali, uljudno prosimo, naj to kmalo storijo, ker sicer jih moramo izbrisati.

Opravništvo.

Kmečki shod v Grabštanju.

II.

Zadnjič smo povedali, kateri možje da so sklicali kmečki shod v Grabštanju; zdaj bomo pa zaporedoma to nekoliko preresetali, kar so govorili.

Najprej je kmete pozdravil Vetrinjski Seebacher. Posebnega ni nič povedal, le za eno besedo ga bomo prijeli. Rekel je namreč, da bi se kmetom že davno boljše godilo, ko bi se bili združili že pred 20 leti in se potegovali za svoje pravice. Prašamo Vas zdaj, g. Seebacher, ali niste tudi Vi deželni poslanec? ali se ne štejete med veljavne osebe Celovške okolice? Zakaj se pa Vi v deželnem zboru niste potegovali za kmete? zakaj pa niste že davno naredili „kmečke zveze“? Vam in Vašim tovaršem je bilo zmirom le za liberalne fraze, za nemški šulferajn in take reči, ki kmetom čisto nič ne koristijo. Kako je to, da ste revni stan našega kmeta še le zdaj zagledali in preiščljavati začeli? Zakaj pa Vi in Lax in Hock in drugi kmečki poslanci v deželnem zboru niste nikoli podpirali g. Einšpielerja, kedar se je potegoval za kmete?

Gosp. Einšpieler je že l. 1875 vložil deželnemu zboru ta-le predlog: Volilna postava za Koroško naj se tako prenaredi, da dobijo kmečke občine toliko poslancev, kolikor jih jim gre po številu duš in davkov. Nesrečno, da! krivično je liberalni minister Schmerling skoval volilno postavu za deželni naš zbor. 100 velikih posestnikov, ki plačujejo na leto 80.000 gld. davkov, voli 10 poslancev, mesta, trgi, obrtniški kraji in kupčijska kamora, ki štejejo 49.578 glav in plačujejo 316.929 gld. davkov, volijo 12 poslancev, — kmečke občine, ki štejejo 299.152 glav in plačujejo 868.601 gld., volijo 14 poslancev. Po teh številkah pride pri velikih posestnikih na 1000 gld., — pri mestih itd. na 3808 glav in 24.379 gld., — pri kmečkih ob-

činah na 21.368 glav in 67.757 gld. en poslanec. Ali to ni v nebo vpijoča mera?! Vi, gosp. Seebacher in g. Lax l. 1875 nista še sedela v deželnem zboru, g. Hock pa že in je glasoval proti gosp. Einšpielerju; prej ko ne bi bila tudi una dva gospoda glasovala z Hockom in nemško-liberalno večino, in pomagala podreti g. Einšpielerjev kmetom toliko pravični in koristni predlog.

Leta 1882 je g. Einšpieler spet vložil predlog, naj ima pravico voliti poslanca vsak, ki plača na leto 5 gld. direktnega davka. Tega predloga se liberalna večina vendar ni upala podreti in 13.000 ljudi je vnovič dobilo na Koroškem volilno pravico. Za to ste tudi Vi gosp. Seebacher itd. glasovali. Gosp. Einšpieler je pa pri tej priložnosti priporočil še več drugih kaj dobrih nasvetov: Naj kmečke občine volijo pri sodnijah ne pri glavarijah, s tim se jim prihrani veliko daljnih, težavnih potov; — naj se maloletnim posestnikom in vsem posestnicam dovoli volilna pravica; — naj tudi kmečke občine ne volijo po volilnih možeh in glasno, ampak direktno in skrivno. Vsi ti kmetom koristni predlogi so padli in tudi vsi novopečeni kmečki prijatelji so pomagali jih pokopati.

Kdor ima ušesa, da sliši in oči, da vidi, mora obstati, da sedanja ljudska šola posebno kmečkemu stanu napravlja veliko sitnost in težav. Kmetje — nemški in slovenski — britko tožijo zoper osemletno in brezverno šolo, slovenski pa še zoper prenapeto nemčevanje v sedanji šoli. Gosp. Einšpieler je l. 1882 in 1884 jasno razkazoval, kako in zakaj da kmetje tožijo zavoljo sedanjih šol, — kaj pa ste Vi g. Seebacher in uni kmečki prijatelji storili? Izrekli ste lepo in srčno zahvalo c. k. deželnemu šolskemu совету, da sedanjo šolsko postavu tako krepko in natančno izpeljuje.

Leta 1884 v drugej seji deželnega zbora sta gg. poslanca Einšpieler in Muri stavila predlog: Deželni zbor naj poizve, zakaj kmečki stan zmirom bolj propada in nazaj leze; — naj poizve, koliko zadolženi so koroški kmetje in zakaj gre toliko kmetij na boben; — kako visoke obresti se plačujejo od dolgov in kako visoke da so deželne, šolske in druge doklade; — kako bi se dalo kmetom pomagati in zboljšati njih stanje? — Gosp. Seebacher in drugi kmečki prijatelji kje pa ste bili? Ali ste spali v deželnem zboru? Ta predlog, ki je skorej po vseh deželnih zbora pohvaljen in prevzet, v našem deželnem zboru še 3 podpornikov ni našel in še v posvetovanje ni prišel. Tako so se velikaši in prvaki kmečke zveze obnašali do sedaj. Veselilo nas bode, če bomo videli, da so se znanprej poboljšali in za kmečki stan ne samo

govorili pri zborih kmečke zveze, temuč tudi delali na pravem mestu in ob pravem času.

Gosp. Seebacher je bil izvoljen za predsednika kmečke zveze in dal besedo gosp. Ahacu iz Graclea. O tem prihodnjic.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Alpine Montan-Gesellschaft) tako je ime fužinarske zvezi, ki je po Koroškem skoraj vse fužine in slednjič tudi nekatere na Štajerskem pokupila in zvezala v eno celoto. Osnovana se je l. 1869 in podkupljeni časniki so trobili: Zdaj pridejo za ubogo Koroško zlati časi — dnarja bo kakor črepin. Celo posestvo te zveze je bilo cenjeno na 6 milijonov. Po postavi, skovanej v presrečnej liberalnej dobi, — je pa zveza imela pravico, akcij izdajati veliko več milijonov; marsikdo pameten je na tihem majal z glavo in omiljeval akcijonarje. Tri-štiri leta je vse juckalo židane volje; veliki polom „Krach“ l. 1873 pa je začel štrno mešati. Pa — Bog prenesi! da bi se bil kdo predrznil o nevarnosti kaj črhnuti. „Kärntner-Volksstimme“, gosp. Einspielerjev časniki, je začel pisariti, kako da gre s to zvezo rakovo pot in kako da so akcijonarji v velikej nevarnosti. Pa vse je bilo bob ob steno in gosp. Einspieler je moral zavoljo tega marsiktero britko in grenko slišati in požreti. Pa vsaka reč ima svoj čas: Pribučil je nad zvezo hud vihar in navstal je prvi polom „Krach“. Akcije so se nizale za polovico — od 200 na 100 gld. — generalno vodstvo si je bolj varno zavetje poiskalo in preselilo se iz Celovca na Dunaj.

Spet je nekaj let pela stara pesem; pa skoraj jej bode menda konec: akcije alpinske družbe se plačujejo mesto 100 le po 24 gld., in za l. 1885 se ne splečuje nobena dividenda več. Pri poslednjem letnem zboru so nekteri akcijonarji govorili o jstri besede. Časniki pa — posebno nemško-liberalni — so začeli brez vsega usmiljenja odkrivati, kako žalostno cela reč v resnici stoji pri tej alpinskej družbi. Družba ta je strašansko zadolžena: mora menda le samo obresti vsako leto plačevati 4 milijonov gld. — Že vrabci po strehah čvkaajo, da tej družbi ni več pomagati! Ubogi akcijonarji! Zguba bo gotovo velika! Generalni vodja te alpinske zveze je pred nekaj leti veliki zvonec nosil po celem Koroškem; on pa tudi zdaj omilovanja ne potrebuje, timveč pa cela truma ubogih akcijonarjev! —

Pred desetimi leti, ko je gosp. Einspielerjev časniki jel donášati dotične članke in svariti akcijonarje, bi bilo še pomagati, — zdaj pa je prepozno: krava je že z hleva. „Warensd. Wochenblatt“ priporoča, naj družba svoje akcije sama nazaj kupuje, saj so zdaj dober kup: za 23 gld. namesto sto! Ubogi akcijonarji!

Iz Celovca. (Kmečka zveza mošnje kolje.) Schönerer in Kirchmayer sta bila tudi v Celovci. Osnovana sta v Linci na Gornje-avstrijskem kmečko zvezo. Kirchmayer je njen predsednik, Schönerer pa njen pokrovitelj ali protektor. Prej ko ne je ta dva gospoda na Koroško privabila kmečka zveza, ki jo znani nemško-liberalci ravnokar snujejo. Čujte, čujte slovenski kmetje,

kaj pišejo nemški časniki o tej kmečkej zvezi na Gornje-avstrijskem: Kirchmayerjeva kmečka zveza je strašno ropotala. Komej pa je minulo par let, in že pojemlje in le še životari. Pokrovitelj vitez Schönerer je res bogat mož; po svojem očetu, ki je pri železnici črez Severinsko goro vjel lep denar in zlahtni stan, je podedoval milijone in grajščino; vendar pa ničesar ne dela rad zastonj; Temu je priča letna rajtenga Gornje-avstrijske kmečke zveze. V tej rajtengi stojijo ti-le stroški: Predstojništvu za letno plačo 570 gld., za voznino po železnicah 150 gld. za kancelijske potrebe 144 gld. in za druge neimenovane potrebe 401 gld.; vse vkup, kar je kmečka zveza na leto potrebovala, znaša grozno visok znesek 4125 gld. 95 kr. Slovenski kmetje, kaj pravite k temu? Dobro glejte in premišlujte, kaj delate! Ne samo dobra volja, kakor pravimo, ampak tudi kmečka zveza mošnje kolje. — Fletno in veselo je, po železnicah se voziti, po gostilnicah popivati, sladke besede in obljube poslušati in tako dalje, — na konci se bode pa marsikdo za ušesi praskal.

Iz Celovca. (Nekaj za gg. duhovnike.) Zbornik cerkvenih govorov na slavo ssv. Cirilu in Metodu, tako je ime prelepej in jako imenitnej knjigi, ktero je na svitlo dal gosp. Ant. Žlogar, mestni kaplan v Ljubljani. Knjiga velja 1 gld. 50 kr. s poštnino 1 gld. 60 kr. in če čisti donesek odločen za družbo ssv. Cirila in Metoda. Obsega 40 pridig, ki so jih večidel lanskó leto imeli po raznih škofijah, po katerih stanujejo Slovenci. Med njimi sta tudi dva govora iz naše Krške škofije. Vsako leto se obhaja 5. julija praznik teh naših slovanskih apostolov ssv. Cirila in Metoda. Vsak rodoljuben duhovnik bode se rad poprijel lepe prilóžnosti in svojim poslušalcem kaj povedal iz življenja teh svetnikov. „Zbornik“ mu bode pri tem svetem delu izvrsten pomočnik. Zatorej gg. duhovniki le pridno kupujte to knjigo; gotovo boste te knjige srčno veselili in zraven pa še podpirali posebno za nas Korošce živo potrebno družbo ssv. Cirila in Metoda!

Iz Podkrnosa. (Novi zvonovi.) Dobro uro hodá pod Celovcem proti Žrelci stoji prošnja Podkrnos. Na severnej strani srednjevisokega gorovja moli obraščena skala — krn — kakor nos in tik tega krnskega nosa stoji prošnja in cerkev tako, da tje po zimi solnce, po letu pa luna ne sije. Pri cerkvi je razgled v resnici veličasten in prekrasen! Ni se čuditi, da Celovčani po letu tje radi zahajajo se hladiti in razgledovat. Pri tej cerkvi se je 6. junija obhajala lepa in vesela svečanost: Premil. gosp. knezoškof Petrus sami so se pripeljali, blagoslovljat tri nove zvonove. Vili jih je slavnoznani zvonar Samasa v Ljubljani. Vse jih je občudovalo in hvalilo, ko so se v sredo pred Vnebohodom, lepo okinčani in spremljani od farmanov in praznično oblečenih devic, peljali skoz Celovec. V nedeljo je bilo vreme vse jasno, ljudi se je vse trlo, možnarji so pokali, da je vse gromelo. Ob osmih so se pričele genljive ceremonije; po blagoslovljenji znonov so Grabštanjski dekan gosp. A. Wieser povedali v prelepem govoru, kaj pojó novi zvonovi: „Slava Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje“. Po pridigi so imeli gosp. knezoškof sami veliko mešo in ob konci: „Te Deum laudamus.“

Zvonovi so krščeni tako-le: sv. Martin, sv. Jožef in sv. Miklavž, napisani so na vseh slovenski, kar dopisunu v „Freie Stimmen“ ni po volji, — farmani in vsi Slovenci so pa tega srčno veseli.

Duhovnikov je bilo osem; med njimi clo gosp. Vidovic, fajmošter na Vratah, rojen Podkrnoščan. Gosp. prošt Valentinič so napravili slovesen obed, pri katerem so bili gosp. knezoškof, 8 duhovnikov, vsi posebni dobrotniki, botri in botrice in lepo okinčane device. Žal je bilo vsem, da gosp. Vidovic, kanonik v Gospisveti in poseben dobrotnik, niso mogli priti.

Bog daj, da bi novi zvonovi dolgo, dolgo peli slavo Bogu in mir ljudem, pa obilno sklicevali božji blagoslov na celo faro Podkrnoško!

Iz Beljaka. (Krščansko, avstrijsko, patrijotično!) Sprožil sem v „Miru“, naj bi se pri svečanosti zveze koroških pevcev v Belaci zapela tudi kaka slovenska; kajti med pevci je veliko Slovencev in Slovenci imajo dokaj lepih pesem. Beljaška „Deutsche Allg. Ztg.“ nad to mislijo nori kakor zirana. Z ziranami se pa nočem pečati, — zatorej tiho! Govorim le nekaj o Nemcih, katerim judovski časniki še niso možganov zmešali. In tacih je po Koroškem veliko. Tako piše nek Nemec, ki, kakor sam pravi, „Mira“ še brati ne zna, o tej zadevi v „Kärntner Volksblatt“ tako-le: „Bila bi bolj krščanska, bolj avstrijska in bolj patrijotična misel, ako bi se bila svečanost tako osnovala, da bi oba v naši deželi živeča naroda, namesto pesmi „Wacht am Rhein“ in drugih čez črno-rumene stebre škilječih pesem, v prijateljskeji zvezi zapela svoje patrijotične pesmi na čast svojega naroda in domovine. Tega pa ne pripušča žalibog sedanje narodno hujskanje, katero ni ne krščansko, ne avstrijsko, in še tudi nemško ne, temuč to je prav judovsko-liberalno.“ Tako mislijo, pišejo in delajo, pravi, pristni Nemci. Slava!

Pri tej priložnosti mi na misel pride, kar sem leta 1863 v Celovci doživel, videl na svoje oči in slišal na svoja ušesa. Slovenski bogoslovci so v semenišču napravili tisučletno spomenico slovanskih apostolov ssv. Cirila in Metoda. Sobana je bila polna gostov in poslušalcev. Povabljen sem bil tudi jes. Govorilo in pelo se je lepo in izvrstno. Premilost. knezoškof dr. Valentin Wiery, Bog jim daj nebesa! — so po pesmi: „Ali smem Slovenec biti“ vstali in rekli: „Ja, vi smete Slovenci biti“. Tedajni žalibog prezigodaj zamrli špiritual Karol Dürnwirth je na konci te veselice govoril ginjaivo slovensko besedo. Oba rojena Nemca, pa prava kristjana in zvesta Avstrijanca. Kako so se kaj obnašali bogoslovci rojeni Nemci? O teh je pisal „Slov. Prijatelj“ l. 1863 str. 210 tako-le: „Vsi Nemci so bili te svetkovine veseli, vsi, ki znajo gosti ali peti, vsi so radi pomagali, se več tednov pridno vadili slovensko brati in peti, ja clo kapeljni mojster je bil bogoslovec nemške krvi“. Ta kapeljnik in tudi tenorist še živita, prvi kot fajmošter v Zgornjem Dravbregu, drugi pa kot fajmošter v Šent-Paternijonu. Žalibog da krščansko-katoliški duh umira; zatorej tudi narodni duh vse pretira in stare vezi ljubezni in mira med narodi razdira!

Iz Borovlj. (Hudi časi; — presneta slovensščina.) Na vse strani se slabo kaže. Naj-

prej mraz, potem veter, slednjič pa suša in vročina so na polji in po travnikih skorej vse pokončali. Čuda, da kak modrijan „Freie Stimmen“ ali „Villacher Allgemeine“ te nesreče ni še zvalil na tiste preklemane „bindischarje“ ki hočejo na nos na vrat vse posloveniti. Slovenski tako doma slišijo, tudi v cerkvi se uči po slovenski, ali to ni dovolj? Zakaj bi v šoli ne bilo vse nemško? Tudi to, da puškarija v Borovljah propada, ima tista prekržana slovensščina na svojej vesti. Kako lepo in veselo bi vse šlo, ako bi postali vsi Borovčiči čez noč trdi Nemci! Vesoljni svet bi le kupoval Borovske puške in izdelke, denarja bi bilo kakor črepin, oh to bi bil sveti raj že na zemlji. Še iz Belgije, Nemčije in od vseh drugih vetrov bi prišli v Borovlje dela in kruha iskat: to bi bil „Fremdenzug“, da bi se vse trlo. Naši velikaši, ki cevi varijo, so sicer v nemščino tako zaljubljeni, da se pokrižajo, kedar kaj slovenskega vidijo ali slišijo, in že od nekdaj delajo propagando za zveličalno nemčijo; pa vendar se tudi tem le trda godi, pa — Bog obvaruj, ne zavoljo tega, ker jim potrebnega cvenka manjka, ampak edino le zavoljo tega, ker še premalo nemški znajo in so Borovlje še premalo ponemčene. Kupčijska komora v Celovci je te misli, naj bi se nekaj bistrih in izučenih Borovčičev podalo po svetu gledat in učiti se, kako v Belgiji, na Francoskem varijo cevi in narejajo puško. Visoka vlada naj bi tem popotovalcem delila štipendije. Lepe in vse hvale vredne so take misli, — ali pomagale ne bojo nič, — pomagati more le samo edina nemščina. Oh da bi le skorej kdo prinesel tisti slavni lijak iz Nirenberga in staršem in otrokom vlil polno mero zlate nemščine! Že zdey gre vsa naša kupčija v Belgijo in Nemčijo, — kaj še le bode potem, ko tisti lijak pride? Železnicam bo še vagonov zmenjkalo, da bi mogli naše puške in izdelke basati in voziti v Belgijo in Nemčijo. Radi prepustimo slovenske dežele proti jutru Angležem, Belgijancem, Nemcem in Francozom. Res je, da po teh slovanskih deželah domača obrtnija in kupčija še spi, da morajo skorej vse kupovati iz drugih dežel; — pa kaj nam je več mar za nemški jezik, kakor pa za slovanski denar. — Takemu modrijanu se ne sme smejati.

Izpod Dobrača. (Ghon in Slovenci; nadučitelj Lah.) Še enkrat moram omeniti in dokazati, kako ravno narobe „Vill. D. A. Ztg.“ suče vse, kar sem pisal o gosp. Ghonu. Hvalil sem ga in se v imeni Slovencev lepo zahvalil, da je o šoli tako lepo in krepko govoril. Kako se torej imenovani časnik more predrzniti in trditi: „Die Slovenen wollen vom Herrn Ghon nichts wissen“ — „Slovenci nočejo o gosp. Ghonu nič slišati“? Dalje piše zvijačni dopisun: „Der „Mir“ sagt ganz deutlich, dass die Slovenen von einem Deutschen nichts wissen wollen und wenn er selbst ihr eigener Abgeordneter wäre“, — to je: „Mir“ prav jasno pravi, da Slovenci od kakega Nemca nočejo nič slišati in akoravno bi bil tudi njih poslanec.“ Kje ste zviti mazač! kaj tacega brali v „Miru“? Presteknite vse tečaje in vse številke, — takih debelih laži gotovo nikjer ne najdete. Velikobart je „Mir“ že povdarjal, da je nam Slovincem vsak uradnik, učitelj, poslanec prav in po volji, da je le tudi nam Slovincem dober in pravičen. Saj so

trdi Slovenci volili Nemca barona Pino! Tacih gotovo ne marajo in jih tudi nikoli volili ne bojo, ki v „V. D. Allg. Ztg“ trdijo: „Mi bomo dokazali, da je Koroška izključljivo čisto nemška dežela“, — wir werden den Beweis erbringen, dass Kärnten ein ausschliesslich deutsches Land ist“. — Slovenci, čujte, čujte! — 2. junija je imel nemški šulferajn v Podklostru svoj letni zbor. Na konci se je dvakrat zapela: „Das deutsche Lied“. Da je gosp. Stisen, nadučitelj na Vratah, pisarjev namestnik, ne čudi se nihče; — da pa je gosp. Jan. Lah, nadučitelj v Podklostru, društven pisar, — pri tem so se rajni deželni šolski nadzornik Simon Rudmaš gotovo še v grobu obrnili.

Iz Košentavra. (Varujte se sleparjev.) Sleparji — večinoma jndje — lazijo po vseh kotih naše dežele; noben pot ni jim prestrm, nobena hiša ni jim predalječ, vse prestekejo. Ponujajo ure, verižice, prstane, uhane, praclete in drugo robo. Kdor kaj kupi, ni mu treba vsega na enkrat plačati, zadosti je, ako se zaveže, vsak mesec po obrokih plačevati. Tudi po Rožnej dolini se je klatil nek tak sitnež in trdo nadlegoval ubogo ljudstvo. Slišal sem praviti, da je v Medborovnicah nekdo kupil od takega sleparja zlato verižico za 80 gld., s tim, da plačuje vsak mesec le 3 gld. Verižica pa je menda le vredna komaj 50 gld. Ako obrok zamudi in ne plača, zapade mu vse, kar je že plačal. Nekemu nemaniču je vsilil ta slepar zlato uro; sirota pa ni imel, da bi le prvi obrok plačal. Pravda pride pred sodnika, ki je menda nemaniča spoznal za nedolžnega, ker je bil prisiljen. Človeka mika, kaj kupiti in po obrokih, po malem plačevati. Pa večidel je taka roba slaba in sčasoma se človek tudi po obrokih plačevati naveliča in tako pride ob ves že vloženi denar. Ravno taka je tudi s srečkami ali lozi. Tudi srečke se dajejo na obroke; pa tudi pri tem je že marsikdo kaj obliznil. Zatorej varujte se!

Iz Mižiške doline. (Kaj zapoveduje tretja božja zapoved?) Binkoštno soboto so po železnici pridrdrali „nemški in avstrijski planinčarji“ iz Celovca v Prevalje. Pregledovali so fužine, po mestnej južini se podali v Lieše in odtod na Šent-Uršeljsko goro. Zjutraj — sv. binkoštno nedeljo — so božjo službo opravljali po novejši in se ob 9tih podali v Kotlje, kjer so pri kislej vodi tudi po novejši obhajali popoldansko božjo službo. Slovenci, ki se zvesti in trdo držijo sv. katoliške vere, in niso navajeni, postne dni in visoke praznike obhajati po framazonsko, so z glavami majali in obžalovali, da olikani meščani tako žalijo verski in pobožni čut zvestih katoličanov!

Iz Podjunske doline. (Žalostna novica.) Spet je pobrala neusmiljena smrt ljubega nam vsem soseda! Milar Juri, župnik in komendant na Rebrei so 27. majnika zvečer nagle smrti umrli za srčnim mrtvudom. Napravili so se ves zdrav in vesel da bi šli gledat, kaj delajo tesarji, ki popravljajo skedenj. Komaj stopijo iz izbe, kar jim slabo prihaja, omedlijo in zgrudijo se mrtvi. K pogrebu — 29. majnika — je prišlo 15 duhovnikov, cela Rebrška fara in veliko ljudi iz sosednih far. Sprevod so vodili č. g. prošt in dekan Biconik

iz Dobrlevesi in kaj ginjaivo opravljali pogrebne ceremonije in molitve. Rajni so bili povsod in od vseh visoko spoštovani in ljubljani, bili so pravi Natanael, mirna, pohlevna in dobra duša. Bog mu daj nebesa!

Gosp. Milar so bili rojeni v Cirkovci pri Plibrci 1. aprila 1817 in za mešnika posvečeni 1. avgusta 1844, torej so bili stari 69 let. Služili so za kaplana v Orni, Libeličah, št. Mihelu v lav. dolini, Železneji kapli. Za beneficijata v Dobrlevesi, potem za kurata v Borštu v lavant. dolini, 27 let za župnika v Šent-Marjeti pri Volšpergu in 2½ leta na Rebrei. Fara je že razpisana in oskrboval jo bode med tem č. g. Legat v Žitarejvesi. Žalostno je, da ena fara za drugo ostaja prazna in nima svojega dušnega pastirja: Bog pomagaj!

Iz spodnje Zile. (Okrajni glavar.) Šent-Mohorska okrajna glavarja šteje 4779 Slovencev. Pa še nikoli ni imela takega glavarja, ki bi tudi bil znal slovenski! Vendar pa kriči se: Nemci so v nevarnosti! Sedanji gosp. okrajni glavar je dobil odpust za dva mesca, pravijo pa, da ne pride več nazaj. Za njegovega namestnika je bil postavljen iz Celovca gosp. dr. Ed. Herrmann, ki pa tudi ne zna slovenske besedice. Ravno kar je pa ta gospod bil imenovan za tajnika pri c. k. deželnej vladi v Celovci in Šent-Mohor dobi spet novega gospoda. Mislimo, da bi že bil skrajni čas, da bi se naš gosp. deželni predsednik baron Schmid in minister grof Taaffe spomnila in usmilila nas Slovencev v Spodnji Zili. Saj je predsednik gosp. baron Mylius v svojem nastopnem govoru — ni še dolgo od tega — sam spoznal, da je uradnik za ljudstvo tukaj, ne pa narobe — ljudstvo za okrajnega glavarja, ki bodi zmožen naše besede!

Iz Beljaške okolice. (Koroška pevska zveza) to je pravo postavno ime, ne pa, kakor so jo prekrstili nekateri nemško-liberalni časniki: nemška pevska zveza. Mikalo me je in šel sem gledat veselo slovesnost, ktere se je toliko trijančilo. Sprevod od kolodvora v mesto je bil res veličasten, temu sem se pa čudil, da se je smelo okoli farne cerkve, v ktere se je ravno tedaj obhajala božja služba, tako trobiti, bobnati, peti in vriskati. Pridigar na leci je moral obmolkniti in je obžaljeval, da se sme kaj takega goditi. Ali v Belaci ne velja § 13 postave od 25. maja 1868 drž. zak. št. 49? Govorov nisem prav sišal, peti pa, in povem, da so v resnici peli prav lepo. Od več strani sem posebno slišal hvaliti Borovske pevce, kar me je posebno veselilo, saj so Borovčiči naši slovenski bratje. Spet se je potrdila stara govorica: Slovenci imajo za petje izvrstna grla, pojó, da vse cinglja! Škoda, da ti slovenski pevci niso zapeli slovenske pesmi: „Naprej zastava Slave“, — ploskanja od vseh strani bi ne bilo ne konca ne kraja. Tako bi bili vsaj pokazali, da prelepa svečanost ne velja nemške, ampak koroške pevske zvezi. Lepo in hvalevredno je, da Nemci in Slovenci lepo v ljubezni prepervljajo, — to pa moramo obžalovati in obsoditi, da se Slovenci štu- lijo kot trde Nemce.

Iz Bistrice v Rožnej dolini. (Naša šola) se je spet razširila; zdej imamo dva, skorej dobimo tretjega učitelja; mesto za njega je že razpisano. Pri fari v Svečah dobimo gotovo še drugega, torej bode Sveška fara, ki šteje nekaj čez 1400 duš,

sčasoma imela pet učiteljev. Oj srečni farmani, kako bomo podučeni, srečni in bogati in to po vrhu še vse menda po nemško! To se iz tega razvidi, ker c. k. okrajni šolski svet, ki v št. 130 „Klgt. Ztg.“ od 9. junija mesto tretjega učitelja na Bistrici razpisuje, ne tirja, da mora ta učitelj znati tudi slovensko. Zastran učenega jezika v naši šoli je že pred nekaj leti navstala čudna pravda. Po nasvetu okrajnega nadzornika gosp. Klančnik Tomaža je okrajni šolski svet v Celovci odločil, naj postane nemščina po slovenskih šolah še le v drugem razredu učni jezik, ko otroci nemški poduk že popolnoma zastopijo. Ta odlok je šel tudi na Bistrico v Rožnej dolini. Krajni šolski svet je pa pri deželnem šolskem совету vložil zoper to odločbo ugovor ali protest, in je rekel: „Slovensk otrok leta pod milim nebom, sliši malo nemških besed in je na učenje nemščine le v šoli navezan, zato prej preide dosti časa, da tak otrok pride do tega, da, kar nemškega bere, dobro zastopi. Otroci bi morali vsaj 4 leta sedeti v prvem razredu. Kje bi se dobil prostor za otroke prvega razreda, med tem bi bile v drugem razredu prazne klopi.“

Deželni svet je zavrgel odlok okrajnega šolskega sveta in našemu šolskemu совету prav dal in zaukazal, da ima biti nemščina učni jezik.

Zoper to je pa spet okrajni šolski svet naznanil protest, v katerem pravi: „Krajni šolski svet na Bistrici ne pozna prave naloge in namena ljudske šole. On gleda najprej in morebiti edino le na to, da se otroci naučijo nemščine in le po tej meri sodi, kakošna da je šola. Ako se pri prenapetem navdušenju le za samo nemščino ob enem zanemarja нравna odgoja, poduk v drugih predmetih in samostalno mišljenje, na to se krajni šolski svet ne ozira. On menda le misli, da je ljudska šola za to, da se človek uči tujih jezikov, kar pa nasprotuje državnej šolske postavi.“ Tako je govoril dr. Vošnjak l. 1882 v državnem zboru. Alite, da so se šolski sveti — krajni, okrajni in deželni — dobro kampljali. Vsemu temu prepiru bi bil hitro konec in Bistriška šola bi največ rodila lepega sadu, ako bi se osnovala tako, kakor tirja zdrava pamet, prava pedagogika in šolska postava. V šolah za slovenske otroke je učni jezik vselej slovenski, v 4. ali 5. letu se nemščina pridene ko učni predmet.

Iz Slovenskega Štajra. (Slov. učiteljem na Koroškem!) Hvala Bogu, da imamo slovenski učitelji na izbero časnike, v katerih moremo pretresovati svoje zadeve in potožiti svoje težave. Mi Slovenci na Štajerskem imamo „Popotnika“, — Slovenci na Kranjskem pa imajo „Učiteljskega Tovarša.“ Koga pa imate vi slovenski učitelji na Koroškem? Izhajal je nekaj v Celovci nemški časnik: „Pädagogische Stimmen“, — pa je bil poln nemškega in nevernega duha; menda ni bil po volji slovenskih učiteljev in ga niso veliko porajali. Zdaj imate že nekaj časa „Mir“, pa menda se ne upate, do njega pisovati; bojite se menda zameriti višim šolskim oblastnikom, ki od slovensčine nočejo nič slišati.

Št. 10 našega „Popotnika“ od 25. maja mi je zbudila misel, pisati vam, šolski sodelavci na Koroškem! poslati te-le vrstice: V tej številki najdem več dopisov iz Štajerskega, en dopis iz

Kranjskega, en iz Primorskega, en iz Trsta, — nobenega pa iz Koroškega, da! iz Koroškega še nisem zasledil nobenega dopisa v nobenem slovenskem šolskem časniku. Ali nimate ničesarja o svojih zadevah prevdarjati, pretresovati, veselega sporočati, žalostnega potožiti? Ali ste mar slovenski učitelji na Koroškem na rožicah postlani? Ali je Koroško mar dežela, kjer se med in mleko cedi? Ne molčite, ne držite rok križema; — pustite nemške časnike, ki so večinoma nam na vse strani nasprotni; naročujte si in podpirajte naše gore liste; vzemite pero v roke in dopisujte tim, „Popotnik“ in „Učit. Tovarš.“ oba bosta gotovo rada in vesela prejemala dopise vaše: „Svoji k svojim!“ Poslušajte slovenski sobratje na Koroškem, kar piše v 10. št. „Popotnik“ o g. Serajniku, katerega vas veliko dobro pozna. Rodil se je pri sv. Jakobu v Rožu, podučeval več let tudi na Koroškem, potem pa slovo dal svojej domovini in se preselil na Štajersko, kjer slušbuje kot nadučitelj in slovi kot izvrsten mož na vse strani. „Popotnik“ piše o njem:

„Na to nastopi g. nadučitelj Serajnik ter govori o petju v ljudski šoli. V začetku svojega govora razjasni nam splošna pravila o petju, v katerem imamo pravo sredstvo, da izobrazimo mladini fantazijo in srce, okus in mišljenje njeno. Ta pouk, ako se dobro uporabi, blaži človeka še dolgo po šolskih letih. Govornik povdarja, da to le najbolj zamorejo narodne pesni in narodni napravi, ker ti vzbujajo plemenite čute, oživljajo čut verski in domoljubni. Ako hočemo to doseči, moramo tedaj take pesni izbirati, katere bodo učenci še po izstopu iz šole radi popevali. Ker pa še nam vedno primerne zbirke enakih pesni manjka, hoče g. predavatelj za učitelje v „Popotniku“ naprave s številkami priobčevati ker sekirice preveč stanejo. Tukaj vplete predavatelj sistemo petja po številkah, katero za učitelje zelo, a za (mladino) učence manje priporoča.

Po tem zelo jasnem predavanju vnela se je živahna debata za petje po sekiricah in za petje po številkah, ki se je končala s tem, da bode g. predavatelj o petju in njegovih metodah še več poročal. Gosp. nadučitelj Šijanec priporoča „Pesmaričico po številkah“, ki jo je sestavil g. Anton Förster v Ljubljani. Dobi se pri Milicu po 15 kr.

Gospod predsednik s vsemi navzočimi se g. Serajniku za obširno predavanje srčno zahvali.“

Kaj dela politika.

Za nas Slovence najbolj imenitno je to, da so slovenski poslanci spisal spomenico, v kateri vse razložijo, kako krivico morajo Slovenci trpeti v šolskih zadevah. To spomenico so izročili gosp. ministru Gauču. Da bi le kaj pomagalo! — Ljubljanski turnarji so naredili slavnost na čast pokojnemu Anastaziju Zelencu (grofu Antonu Auerspergu), ki je bil sicer sloveč nemški pesnik, pa tudi hud nasprotnik Slovincem. K tej slavnosti so povabili Nemce iz Celja, Celovca, Trsta itd. To je spekle Ljubljance, ker so se spomnili, kako se je njim v Celji godilo pri podobnej priložnosti. Zbralo se je tedaj veliko ljudstva, ki so vmes vpili, žvižgali in sikali. Zgodilo se pa nikomur ni nič.

Vendar so nemškoliberalni časniki prinesli veliko laži, kakor da Nemec v Ljubljani ni življenja varen. Radi bi bili ljubljanski mestni zbor tako očrnili, da bi ga vlada razpustila in Nemeem dala krnilo v roke; ob enem pa so želeli nogo podstaviti g. deželnemu predsedniku baronu Winklerju. V ta namen je poslanec dr. Menger še v državnem zboru vlado prašal, kaj misli storiti zavolj ljubljanskih izgredov (nemirov). Minister Taffe je pa odgovoril, da se ljubljanski Nemci nemajo ničesa bati; za njih varnost je že skrbjeno; tisti poulični fantalini, ki so žvižgali in upili, bodo pa tako kaznovani. Mestni zbori v Celovci, Celji, Linci in g. Ghon v Belaci so tudi mislili, da morajo na pomoč priti ljubljanskim nemškim turnarjem, zatrobili so v veliko-nemški rog ter so izrekli svojo jezo in svoj gnjev (Entrüstung) nad Ljubljančani. Gosp. ministerski predsednik grof Taaffe jih je pa zdaj prav dobro podučil, da stvar ni bila tako nevarna in da se nemškim židovskim listom ne sme vse verjeti, kar pišejo. — V Pešti na Ogerskem so bili nemiri veliko večji, nego v Ljubljani, a za Madjare Nemci niso imeli toliko graje, kot pa za Ljubljanske Slovence. Madjari so se jezili, da je general Janski olišpal in počastil grobove tistih vojščakov, ki so leta 1849 padli v boji zoper madjarske puntarje. Zaradi tega so pobili mnogo okenj, oskrunili Hentzijevo spomenik, razbili več prodajalnic in vrhu vsega tega je tudi še kri tekla. Zaprli so veliko razgrajalcev. Zdaj je spet mir. — Nemški šulferajnovci so nedavno zborovali v Solnogradu. Najbolj zadovoljni so s Koroško deželo, ker se tukaj delajo nemške šole na deželne stroške in jih ni treba ustanovljati in zakladati na šulferajnovce stroške. — Zadnje dni so v državnem zboru pretresovali carinske tarife, to je, koliko mejnine (carnine) morajo tujci plačati na meji od vsakega pridelka, prej da ga prepeljejo v naše cesarstvo. Pri tej priložnosti se je oglašil tudi slovenski poslanec Pfeifer in izrekel željo, naj bi smeli tudi naši kmetovalci tobak pridelovati, ne samo ogerski. Najtežjeje so se poslanci porazumeli zavolj mejnine na tuji petrolej. Nazadnje je vender obveljalo, kakor je želela vlada. — Čudne reči so se godile zadnji čas na Bavarskem. Odstavili so kralja Ludvika, o katerem je že celi svet vedel, da že več let ni pri zdravej pameti, zapravljal in dolgove delal strašansko, za vladanje pa se malo zmenil. Hoteli so ga odpeljati na samotni grad. Tam pa je skočil v jezero in še svojega zdravnika potegnil za seboj v vodo, ko ga je hotel rešiti, tako da sta oba utonila. Zdravniška komisija je glavo razrezala in našla, da je kralj bolehal na možganih. Vlado je zdaj prevzel kraljev stric, princ Luitpold. — V Belgiji so pri dopolnilnih volitvah skor povsod zmagali katoličani proti liberalcem. Zdaj imajo konservativci veliko večino v državnem zboru. — Na Irskem so se godili pretepi med katoličani in protestanti. Pet ljudi je mrtvih in mnogo ranjenih.

Gospodarske stvari.

Kako muhe v hlevih pregnati.

Muhe so velika nadloga za človeka in živino. Najboljša pomoč proti tej nadlogi je pa, da se od-

pravijo stvari, ki muham služijo v hrano ali jed. — Pogosto se vidi po dvoriščih raztreseni ostanki jedi, kosci sadja, človečji in živalski izločki in na mnogih krajih narejajo pomije cele mlakuže, ki so muham prav priljubljene. Bodi si tudi, da muhe v hlevih samih ne najdejo mnogo hrane, vendar se trumoma po hlevih nabirajo, če se morejo v bližnji do dobrega napasti. Tukaj nahajajo toplotu, in če se jim med prebavljanjem želja po požirku tople krvi obudi, tudi ti lahko vstrezajo. Toraj je čednost okoli hlevov na dvorišču in v hlevu prva potreba. Drugič je imeniten pogoj mušjemu veselemu življenju svitloba. Treba je toraj to nekoliko zmanjšati. Temote muhe ne ljubijo. Ravno tako neprijetna je muham premenjava zraka. Poslednja dva pogoja se lahko dosežeta s tem, da se o toplejšem letnem času hlevna okna izvzamejo in lukne s tankimi mrežami zamrežijo.

Muham je kakor pravemu mrčesu v nesnagi in zaduhli toploti najbolje. Ako se jim te odtegnejo, bodo kmalu pobrale muhe šila in kopita. Tudi po človeških stanovanjih se največ muh nahaja v nesnažnih, toplih kuhinjah revnejših ljudi, med tem ko se ti nadležniki po dobro prezračenih, po zagrinjalih nekoliko zatemnelih prostorih ne najdejo v tolikih trumah. Dalje pomagajo tudi lastovke muhe v hlevih pokončevati. Toraj ne gre lastovk, če hočejo v hlevih gnjezditi, iz njih preganjati, ampak jih še vabiti v hleve. Naj toraj lastovkam na primernih mestih v hlevu pribijejo prilezne deske, na katerih si potem te ljubke tice gnjezdica pozidati morejo. Take deske tudi zabranjujejo, da trebušni izločki mladičev ne padajo v jasli ali pa na živino samo. „P. L.“

Za poduk in kratek čas.

Mačji grad.

(Koroška pravljica.)

Dva mlada žnidarja sta šla po svetu dela iskat. Vse sorte se jima je godilo; včasih sta prišla med dobrovoljce, da sta dobila jesti in piti zadosti; včasih pa jima je trda šla, da je krulil kar želoдец, ker ni bilo kaj vgrizniti.

Enkrat ju je noč prehitela, ko sta šla ravno skozi temno hosto. V tistih časih je bilo po lesovih (gojzidih) vse polno volkov in medvedov; zato sta se bala, kaj bo, če bi morala v hosti prenočiti. Da se nekoliko osrčita, zapela sta veselo pesmico. Pri tem pa sta v temoti zgrešila cesto in zašla v stran. Zdaj je bila še le prava težava, ker nista vedela ne naprej ne nazaj. Starejši reče: „Čakaj, jaz bom zlezal na drevo, morda zagledam kako luč. Res je zapazil v daljavi neko svitlobo. Hitrih nog jo mahmeta čez trn in strn na tisto stran. Čez nekaj časa prideta na plano in pred seboj vidita lepo razsvitljen grad. Ko tje prideta, potrka na vrata. Star služabnik jima pride odpirat in ju praša, kaj bi rada. „Prosiva za prenočišče“, mu odgovorita. „Tukaj se vama ne bo dopadlo“, reče služabnik, „jaz sem edini človek v hiši, sicer prebivajo v gradu pa same mačke in lisice“. „To nič ne dé“, reče starejši žnidar, „saj menda naji ne bojo požrle.“ Na to ju polje služabnik v grad.

Na prvih stopnicah srečajo veliko rumeno mačko in služabnik jo ogovori: „Dva vandrova prosita za prenočišče“. Mačka reče: „Je že prav.“ Na drugih stopnicah srečajo lepo sivo mačko in služabnik jej reče: „Dva vandrova prosita za prenočišče“. Mačka pokima: „Je že prav.“ Zdaj pridejo v veliko dvorano, ki je bila vsa razsvitljena. Tam je sedelo okoli mize šest lisic, ki so godle; po dvorani pa je plesajo vse polno mačk. Žnidarja sta se kar zgenila od straha, pa mačke in lisice se še ogledale niso na nju. Služabnik pa je oba žnidarja za roke prijel in ju peljal v drugo izbo, kjer je velika plava mačka čisto sama čepela. Služabnik jej reče: „Dva vandrova prosita za prenočišče.“ Mačka prikima: „Je že prav.“ Zdaj pelje služabnik žnidarje v posebno izbo, kjer so bile že postelje pripravljene za popotnike. Tudi jima pri- nese dosti jesti in piti, da že dolgo nista živela tako dobro. Po večerji se vležeta, pa nista mogla spati, ker so mačke celo noč plesale.

(Konec pride.)

Smešničar.

Mojster: „Poglej, koliko je na uri?“

Fant: „Nič.“

Mojster: „Kako to?“

Fant: „Saj še ena ni.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Sledeče nadaljevalne šole dobile so podpore od naučnega ministerstva: obrtna šola v Celovcu 1130 gld., v Kapli 300 gld., trgovska šola v Celovcu 500 gld., deklška šola v Celovcu 900 gld. — Vlada je razpustila koroško učiteljsko društvo. — Katoliško tiskovno društvo ima svoj občni zbor koncem septembra. — Za pogorelce v Št. Andražu se pridno nabira. Društvo kat. rokod. pomočnikov naredilo je veselico za nje. — Kmetijska družba koroška poslala je državnemu zboru prošnjo, naj se koroškim kmetom letos davek zdatno zniža, ker je suša naredila toliko škode, da ne bo mrve (krme) in da so kmetje prisiljeni, pod ceno prodajati svojo živino. Da bi prošnja le kaj izdala! — „Kmečka zveza“ je imela drugo zborovanje na nemških tleh, v Greifenburgu. Pravijo, da je prišlo kakih 400 poslušalcev. — V Dravi je utonil 11letni pastir Blaže Hrovat v Straživesi pod Juno. — Strela je udarila in užgala pri Jergeleu v vesi Brainach. Zgorelo je vse, še 40 repov živine. Nadalje je zadnje dni gorelo v Št. Jurji pri Jezeru, v Gospi Sveti, v Weissensteinu, v Wietigu, v Hudemkraj, v Št. Urhu in v Vrhovniku na Šmihelski gori. — Nedavno se je v Celovcu mudil princ Viktor Napoleon. Pravijo, da si misli vilo kupiti na Vrbskem jezeru. — Svojega novorojenega otroka je umorila neka 25 letna deklina v Št. Jakobu v labudski dolini. — Veliko govorice je bilo v Celovcu o nekej natakariči v Žrelcu, ki je pravila, da sta jo dva prijela, na vozu odpeljala, jo oropala in potem v vodo (Glinico) vrgla, iz ktere se je le težko rešila. Pozneje se je zvedelo, da je baba sama v pijanosti padla v vodo in si potem tisto „storijo“ zmislila. — V Krivi Vrbi so napravili telegrafsko postajo. —

Koroške požarne straže se letos zberejo k skupni veselici v mestu Št. Vidu 17., 18. in 19. julija. — V vesi Pichlern pri trgu so si otroci igrali in neka na pol odraščena deklica je padla z malim otrokom v naročji v globok vodnjak, od koder so oba že mrtva potegnili. — Blizo Reichenfelsa zgorela je hiša in skedenj, v hiši pa dva dečka, eden 10, drugi 15 let star; potem en konj, 2 kravi, 12 ovc, ena svinja, ter mnogo obleke in živeža. — 18 mesecev star otrok neke dekcle pri Grebinji se je tako opekel, da je za rauami umrl. Prepogosto puščajo otroke same; igral si je z ognjem in vnela se je obleka.

Na Kranjskem. Ljubljanski bukvar Jan. Giontini je spet dal na svitlo pet knjižic, v katerih se berejo prav mične povesti. Hvaležni moramo biti vsakemu, kdor množi našo književnost, da ima ljud kaj brati in ne sega po tujščini. — 20. t. m. je bilo ravno 100 let, kar se je ustanovila ljubljanska bolnišnica. — Iz Pariza v Ljubljano se je pripeljal slavn slikar Jur Šubic, da bo slikal Št. Jakobske cerkev. — V Postojni je bilo o binkoštnih praznikih 6000 tujcev.

Na Štajerskem. Še se niso posušile solze štajerskih rodoljubov za vrlim Božidarom Raičem, že jih je zadela druga zguba. Umrl je v Ptuiju zvesti rodoljub dr. Alojzij Gregorič. — V Mozirji je strela treščila v hišo gosp. Lipolda in jo užgala. K sreči so bili hitro ljudje pri roci, da so ogenj zadušili. — Na Pragskem je prišel otrok pod železniški vlak, pa se mu ni nič zgodilo. — Na binkoštni pondelk je treščilo v romarsko cerkev sv. Antona na Pohorji. Strela je ubila neko staro ženo, omotila pa 7 drugih ljudi.

Na Primorskem. V Trstu je že več ljudi umrlo za kolero. Zatrošila se je bolezen iz Laškega, kjer ljudje močno mrjejo za kolero. — V Trstu je umrl zvesti in delavni rodoljub Ivan Dolinar, vrednik „Jurja s pušo“. On se je veliko let ondi vojskoval za slovenske pravice.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Zweiger Konr. je dobil faro Svinec; č. g. Nesler Mat. pride za provizorja v Suhi; č. g. Krainer Jern. gre za kaplana v mesto Št. Lenart in č. g. Ritzinger Dom. za kaplana v Motnico. Č. g. Mayer Jan. župnik v Oeting stopi v stalni pokoj. — Farni konkurs so naredili č. gg. Bergman Franc, Katnik Franc, Kubica Jož., Petek Franc, Pirkner Jan. in Robas Ign. — Umrl je č. g. Milar Juri, župnik in komendator na Rebri, R. I. P.!

Za pogorelce na Vratah so darovali:

		prenos	6 gld. — kr.
Naš premil. gosp. knezoškof Peter			
Funder	.	30	" — "
Č. g. A. W. v G.	.	5	" — "
" " Lambert Ferčnik dehant v	.		
Žabencah	.	2	" — "
" " Alois Cigoj, prof. v Celovcu	.	2	" — "
" " Janez Viser, župnik v kloštru Elizabetinarc v Celovcu	.	8	" — "
" " Mat. Vedenik, žup. na vis. Bistrici	.	2	" — "
		55 gld. — kr.	

	prenos 55 gld. — kr.
Neimenovan duhoven iz Celovca . . .	3 " — "
" ud bratovščine sv. . .	" — "
Jožefa v Slov. Gradcu . . .	3 " — "
Č. g. J. Škrbine, župnik . . .	5 " — "
Gosp. M. Bobnar v Lahovčah . . .	— " 20 "
	66 gld. 20 kr.

Gostilničarjem in zasebnikom

uljudno naznanjam, da sem od nekega imenitnega vinogradnika na Dolenjem Avstrijskem prevzel v razprodajo veliko zalogo nepokvarjenih, dobro preležanih, čistih avstrijskih vin iz gorovja in iz doline. Postrežem lahko z vsakovrstnim belim vinom, kakor Retzer, Mailberger, Markersdorfer; pa tudi z rudečim, kakor Matzner in Burgunder. Vse prav dobro, staro blago in dober kup; pa le v sodih na vedre in polovnjake.

F. Terdina,

trгоvec v Celovcu, Villacher Strasse 1.

Da je vino natorno, za to dober stojim.

Fr. Pihac, poprej **J. Brunner v Belace** (za mestno farno cerkvijo, Weissbriachgasse) priporoča čestitemu občinstvu svojo mnogo-vrstno zalogo suknarskega in volnatega blaga ter narejenih možkih oblačil vsake vrste. Oblačila po naročeni meri se hitro in dobro izdelujejo in po jako nizki ceni prodajajo.

Nova zaloga slovenskih molitvenih knjig! Podpisano največje založništvo nemških molitvenih knjig je prevzelo v zadnjem času tudi založništvo slovenskih molitvenih knjig in je že dalo na svetlo osem različnih molitvenikov, katere so spisali najbolj sloveči slovenski duhovni pisatelji.

Mnogo tisuč slovenskih knjig razne vsebine in zunanje dragocenosti imamo že zdaj na razpolaganje.

Opiraje se na svoje staroslavno in največje založništvo nemških molitvenih knjig in na lastno največje knjigovezstvo s pomočjo strojev in ker smo si že pridobili za svoje podvzetje več najboljših slovenskih duhovnih pisateljev, nam je mogoče, da prekosimo ne samo po vsebini, temveč posebno po zunajnosti molitvenih knjig vse dosedanje slovenske založnike molitvenikov.

Konečno izjavljamo, da prodajamo slovenske molitvene knjige najbolj različne vsebine in od najbolj finega vezanja za 15 odstotkov ceneje kot katerikoli prejšnji slovenski knjigotržec.

Upajoč, da se naše koristno in realno podvzetje povzdigne v kratkem na najvišjo stopinjo, vabimo slavno slovensko občinstvo in knjigotržce k nakupu naših v vsakem obziru dovršenih molitvenih knjig.

Z odličnim spoštovanjem

Ignacij Knitel,

veliki založnik nemških in slovenskih molitvenih knjig v Innsbriku.

A. Prosen, trгоvec s tržaškim blagom v Celovcu, priporoča svojo veliko, čisto frišno zalogo kofeta vsake sorte, rajža, moke, masti, špeha, olja, petroleja in takih stvari. Ima tudi eterična olja in esence. Muštri in ceniki se pošiljajo zastoj.

Za Binkošti, za prvo sv. obhajilo in za praznik sv. Rešnjega Telesa priporočamo našo veliko zalogo **Molitvenikov** v slovenskem, nemškem itd. jeziku. Vse priljubljene knjige imamo v velikih izbirkih in raznovrstnih vezeh v zalogi. Imenike pošljemo na zahtevanje brezplačno.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani,

stolni trg št. 6.

Pereči ogenj pri svinjah ozdravim ali za-
branim s posebnim zdravi-
vilom, katero je v treh letih skusilo in potrdilo 42
svinjerejcev. Najbolje je, zdravilo rabiti že pri
zdravih živalih, ker potem se jih bolezen ne prime.
Kdor tega zdravila želi, naj mi naznani število
prešičev, ki jih redi, in pošljem mu lek proti
poštnemu povzetju.

Gustav Klemen Gruber
v Velikoven.

Loterijske srečke

od 19. junija.

Line	66	78	67	73	20
Trst	42	15	13	86	27

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitro	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	60	6	80
rž	4	70	5	70
ječmen	4	20	5	30
oves	2	70	3	—
hejda	3	20	4	25
turšica	4	10	5	45
pšeno	—	—	—	—
proso	—	—	—	—
grah	5	20	6	—
leča	—	—	—	—
fižol	5	40	7	50
krompir	1	25	1	50
				na kilo
				gld. kr.
goveje meso	—	—	—	58
telečje meso	—	—	—	60
svinjsko meso	—	—	—	62
kostrunovo	—	—	—	44
maslo	—	—	—	1
puter	—	—	—	94
prekajen špeh	—	—	—	70
frišen špeh	—	—	—	56
mast	—	—	—	60
100 kil sena	—	—	—	2 70
100 kil slame	—	—	—	2 70
100 kil deteljnega semena	—	—	—	39